

FIȘA DISCIPLINEI

Homeostazie si stres 2022-2023

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	Universitatea din Pitești
1.2	Facultatea	Științe, Educație Fizică și Informatică
1.3	Departamentul	Științe ale naturii
1.4	Domeniul de studii	Biologie
1.5	Ciclul de studii	Masterat
1.6	Programul de studii / Calificarea	Biologie medicală / Diplomă de master

2. Date despre disciplină

2. Date despre disciplina											
2.1	Denumirea disciplinei					Homeostazie si stres					
2.2	Titularul activităților de curs					Lect.univ.dr. Maria Cristina Ponepal					
2.3	Titularul activităților de laborator					Lect.univ.dr. Maria Cristina Ponepal					
2.4	Anul de studii	I	2.5	Semestrul	II	2.6	Tipul de evaluare	Examen	2.7	Regimul disciplinei	DSI/O

3. Timpul total estimat

3.1	Număr de ore pe săptămână	3	3.2	din care curs	2	3.3	seminar/laborator	1
3.4	Total ore din planul de inv.	42	3.5	din care curs	28	3.6	seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp								ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe								38
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren								30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii, eseuri								30
Tutoriat								4
Examinări								6
Alte activități								
3.7	Total ore studiu individual	108						
3.8	Total ore pe semestru	150						
3.9	Număr de credite	6						

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	De curriculum	Noțiuni elementare de Citologie și histologie animală, Anatomia și fiziologia omului, Biochimie
4.2	De competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1	De desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector și ecran
5.2	De desfășurare a seminarului/laboratorului	Laboratorul disciplinei (sala S107), echipamente și aparatură de laborator, calculator, material didactic. Termenul predării temelor de casă este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Pentru predarea cu întârziere, referatele vor fi depunctate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1: Operarea cu noțiuni, concepte, legități și principii specifice domeniului privind homeostazia organismului și dereglările acesteia C2: Investigarea bazei celulare și moleculare de organizare și funcționare a organismului uman, în condiții normale și în condiții de stres C4: Utilizarea de modele și algoritmi pentru interpretarea datelor rezultate din determinările medicale de laborator C5: Implementarea managementului calității în domeniul serviciilor medicale de laborator și integrarea inter/transdisciplinară a cunoștințelor de specialitate
Competențe transversale	CT1: Realizarea responsabilă și eficientă a sarcinilor aferente profesiei, cu respectarea principiilor de etică profesională CT2: Identificarea rolului dintr-o echipă interdisciplinară CT3: Dezvoltarea capacității de reflecție critic-constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională, în raport cu standardele profesiei

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Înșușirea unor cunoștințe de bază privind mecanismele și procesele vitale ce constituie baza funcțiilor fiziologice și a principiilor de reglare în organismul uman. Fundamentarea cunoștințelor privind principalele mecanisme de reglare din organismul uman în condiții normale și în condiții de stres, necesare înțelegerii menținerii homeostaziei, dereglărilor acestora, principalelor mecanisme de compensare a acestor dereglări și dezvoltarea de competențe în domeniul homeostaziei și stresului, cu aplicații în învățământul preuniversitar, postliceal și universitar
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea mecanismelor fiziologice care stau la baza funcționării organelor, aparatelor și sistemelor care alcătuiesc organismul uman • Descrierea și explicarea mecanismelor prin care organismul uman se adaptează la variațiile de mediu intern sau extern; • Cunoașterea parametrilor fiziologici ce caracterizează starea normală a organismului uman • Cunoașterea conceptelor de homeostazie și stres • Însușirea limbajului de specialitate • Deprinderea și aprofundarea tehnicilor de explorare a funcțiilor organismului • Deprinderea și aprofundarea modului de organizare și aplicare a metodei experimentale în cercetare

8. Conținuturi

8.1. Curs		Nr. de ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Definiția homeostaziei. Istoricul utilizării noțiunii de homeostazie. Principiul general al mecanismelor homeostatice.	2	prelegerea conversația euristică explicația	calculator videoproiector
2	Reactivitatea organismului. Reactivitatea fiziologică. Homeostazia mediului intern. Mediul intern – prezentare generală.	1	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
3	Homeostazia apei. Compoziția în apă a organismului. Deplasarea apei în organism. Echilibrul hidric al organismului. Perturbări ale echilibrului hidric. Deshidratarea. Hiperhidratarea.	3	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
4	Homeostazia concentrației electroliților. Homeostazia sodiului. Hipernatriemia. Hiponatriemia. Homeostazia potasiului. Hiperkaliemia. Hipokaliemia.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
5	Homeostazia calciului. Hipercalcemia. Hipocalcemia. Homeostazia magneziului. Hipermagneziemia. Hipomagneziemia. Homeostazia fosfaților. Hiperfosfatemia. Hipofosfatemia.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
6	Homeostazia clorului. Hipercloremia. Hipocloremia. Reglarea presiunii coloidosmotice a lichidelor biologice. Presiunea coloidosmotică a sângelui. Presiunea coloidosmotică a lichidului interstițial. Presiunea coloidosmotică intracelulară. Dereglarea presiunii coloidosmotice	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
7.	Homeostazia reacției mediului intern. Echilibrul acidobazic. Mecanismele fizico-chimice de reglare a echilibrului acidobazic. Mecanismele fiziologice de reglare a echilibrului acidobazic. Tulburările EAB: acidoze și alcaloze și reacții compensatorii.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
8.	Fiziologia aparatului respirator: etapele respirației (ventilația, hemostaza pulmonară, transportul sanguin al gazelor respiratorii, respirația celulară); reglarea respirației. Dereglările ventilației pulmonare. Dereglările difuziei gazelor în plămâni. Dereglările perfuziei sanguine a plămânilor. Dereglările transportului gazelor.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
9	Homeostazia oxigenului. Hipoxia generală. Clasificare. Manifestări și mecanisme compensatorii. Hiperoxia generală - manifestări și mecanisme compensatorii	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
10	Fiziologia inimii: proprietățile mușchiului cardiac, revoluția cardiacă. Fiziologie vasculară: presiunea arterială, circulația venoasă, capilară și limfatică. Homeostazia inimii Insuficiența cardiacă. Aritmiile. Hipertensiunea arterială sistemică. Hipertensiunile arteriale secundare. Hipotensiunea arterială. Homeostazia circulației sanguine regionale și dereglările acesteia.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector

11	Fiziopatologia termoreglării. Reacția febrilă. Hipertermia. Febra. Hipotermia.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea	calculator videoproiector
12	Stresul – definiție și istoric. Alostazia. Sindromul local și sindromul general de adaptare la stres. Eustresul și distresul.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea studiul de caz	calculator videoproiector
13	Reacția de alarmă. Faza de șoc. Faza de contrașoc. Stadiul de rezistență. Stadiul de epuizare.	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea studiul de caz	calculator videoproiector
14	Cauze psihosociale și modificări patologice induse de stres	2	prelegerea conversația euristică explicația descrierea studiul de caz	calculator videoproiector

Bibliografie

- Baciuc, I. – Fiziologie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
- Baciuc I. – Homeostazia oxigenului, Editura Dacia, 1980
- Pora, E. - Homeostazia, Editura științifică și enciclopedică, București, 1981
- Exarcu, T. – Fiziologie, Editura Medicală, București, 1992
- Haulică, I. – Fiziologie umană, ediția a II-a, Editura Medicală, București, 1997
- Luțan V. – Fiziopatologie medicală, vol 1 Nozologia generală. Procese patologice tipice. Curs teoretic și vol 2 Procese patologice în organe și sisteme. Curs teoretic, Centrul Editorial –Poligrafic Medicină, Chișinău, 2002
- Guyton, A.C. - Tratat de fiziologie a omului, Ediția a 11-a, Editura Medicală Callisto, 2007
- Badarau Ioana Anca - Fiziologie. Apa în organism, sistemul digestiv, sistemul endocrin, metabolismul energetic, termoreglarea. Note de curs, 2014, Editura: Universitatea Carol Davila, Ediția a II-a, 392 p., ISBN: 9789737087607
- Ponepal C. – Homeostazie și stres – note de curs, 2022

8.2. Aplicații – Seminar / Laborator		Nr. de ore	Metode de predare	Observații Resurse folosite
1	Norme de protecția muncii. Animale de experiență, conținție, administrare de substanțe, recoltări sânge, anestezie. Experimentul fiziologic.	2	Experimentul Conversația euristică	Material biologic, instrumentar de laborator
2	Explorarea dezechilibrelor hidro-electrolitice. Explorarea dezechilibrelor acido-bazice	2	Experimentul Conversația euristică Studiul de caz	Calculator, internet Suport documentar Material biologic instrumentar de laborator pulsoximetru tensiometru
3	Activitatea inimii. Geneza și caracteristicile zgomotelor cardiace. Focarele și ariile de ascultație a zgomotelor cardiace. Determinarea tensiunii arteriale și a pulsului. Electrocardiograma normală și patologică. Markerii serici în infarctul miocardic.	2	Expunerea Demonstrația Conversația euristică Prelegerea	Suport documentar Studierea unor electrocardiograme Calculator, internet
4	Punerea în evidență a circulației la broască. Reproducerea experimentală a unor tulburări ale circulației periferice (hiperremia, ischemia)	2	Experimentul Conversația euristică Studiul de caz	Calculator, internet Suport documentar Material biologic instrumentar de laborator
5	Investigarea tulburărilor funcției respiratorii: investigarea ventilației pulmonare (determinarea volumelor și capacităților pulmonare, determinarea debitelor ventilatorii maxime)	2	Experimentul Conversația euristică	Suport documentar Spirometre Calculator, internet
6	Stresul și mecanismele implicate în adaptare-boală. Mecanismele de acțiune a hormonilor de stres (epinefrina și cortizolul)- model explicativ de producere al ulcerului peptic indus de expunere la stres. Efectele imunosupresoare ale stresului cronic la animale determinarea reactivității generale nespecifice-leucopenia.	2	Prelegerea Experimentul Conversația euristică Studiul de caz	Suport documentar Reactivi Microscop Calculator, internet
7	Colocvii de laborator	2	Conversația euristică Testul scris	

Bibliografie

- Muntean D., Noveanu L., Duicu O., Sturza A., Dănilă, M. - Îndreptar practic de fiziopatologie clinică, Timișoara, 2016
- Zăgrean, L., Fiziologie. Lucrări practice (pentru uzul studenților). Fiziologia sistemului nervos. Fiziologia aparatului cardiovascular, Editura Universitară „Carol Davila”, București, 2013
- Colev Luca Veronica, Bădescu Magda, Mocanu Veronica, Ciocoiu Manuela – Elemente de Fiziopatologie practică, Editura „Gr. T. Popa”, Iași, 2008
- Elena Ciudin – Biologia animalelor de laborator, Editura Alfa, Iași, 2004
- Curcă D. – Fiziopatologie – Lucrări practice și protocoale experimentale, Ed. Printech, București, 2004
- Picoș, C.A., Năstăsescu, Gh. - Lucrări practice de fiziologie animală, Tipografia Universității din București, București, 1988
- Ponepal C. – Homeostazie și stres – Referate pentru laborator, 2022

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul aferent programului

Competențele dobândite la disciplină permit absolvenților să lucreze ca: asistent de cercetare în microbiologie-bacteriologie 213139, cercetător în biologie 213136. Conținuturile disciplinei au fost elaborate după identificarea temelor studiate în cadrul Fiziopatologiei în instituții de învățământ superior similare, precum și după discuții care au dus la identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
Curs	Prezență și activitate curs	Inregistrare prezență și activitate curs	
	Test de verificare	Test scris	20%
	Evaluare finală	Probă scrisă	40%
Seminar/ Laborator	Colocviu de laborator Referat	Probă orală Prezentare referat	20% 20%
Standard minim de performanță	Nota 5 la testul de verificare și rezolvarea în proporție de 50% a cerințelor de la lucrările de laborator; 2 puncte la evaluarea finală.		

Data completării
25.09.2022

Titular de curs
Lect. univ. dr. Ponepal Maria Cristina

Titular de seminar / laborator
Lect. univ. dr. Ponepal Maria Cristina

Data avizării în departament
30.09.2022

Director de departament
(prestatore)
Conf. univ. dr. Soare Cristina Liliana

Director de departament
(beneficiar)
Conf. univ. dr. Soare Cristina Liliana